

Sygn. akt III CK 550/04

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lipca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa H. S., Urszuli Kubackiej, J. S. i M. S. jako spadkobierców R. S. przeciwko Gminie Miasta K. w K. o zapłatę, po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 lipca 2005 r., kasacji M. S. od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 20 marca 2002 r., sygn. akt I ACa (...),

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 22 listopada 2001 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił powództwo R. S. przeciwko Gminie Miasta K. o zapłatę kwoty 327 852 zł z tytułu strat poniesionych przez powoda na skutek niedotrzymania przez stronę pozwaną ustawowego terminu 30 dni od dnia złożenia wniosku o potwierdzenie w formie zaświadczenia uprawnień do otrzymania ekwiwalentu za mienie pozostawione na terenach ZSRR.

Apelację powoda od tego wyroku Sąd Apelacyjny – orzeczeniem z dnia 20 marca 2002 r. – oddalił.

Kasację wniósł M. S., syn powoda, który zarzucił nieważność postępowania przed Sądem drugiej instancji, wynikającą z faktu, że Sąd ten przeprowadził rozprawę i wydał wyrok, mimo że powód zmarł w dniu 11 marca 2002 r. (art. 379 pkt 2 i 5 w związku z art. 64 § 1 i art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Obowiązujący w postępowaniu kasacyjnym, wynikający z bezwzględnego związania Sądu Najwyższego stanem faktycznym, ustalonym w zaskarżonym orzeczeniu (art. 393¹⁵ k.p.c.), zakaz prowadzenia dowodów, nie może stać na przeszkodzie prowadzeniu dowodów, mających na celu weryfikację zarzutu (podejrzenia) nieważności postępowania przed sądem drugiej instancji, branej pod rozważenie, a więc ustalonej z urzędu. W takim wypadku dowody prowadzone przez Sąd Najwyższy nie są bowiem skierowane przeciwko ustaleniom sądu drugiej instancji, stanowiącym podłoże orzeczenia co do istoty sprawy przez sąd *meriti*, a więc nie naruszają związania stanem faktycznym, ustalonym w zaskarżonym orzeczeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 r., III CKN 416/98, OSNC 2000, nr 12, poz. 220).

Z tych względów Sąd Najwyższy przeprowadził dowód z odpisu skróconego aktu zgonu nr (...) z dnia 13 marca 2002 r., sporządzonego w Urzędzie Stanu Cywilnego w K., z którego wynika, że R. S. – powód w niniejszej sprawie – zmarł w dniu 11 marca 2002 r. W tej sytuacji jest oczywiste, że – począwszy od tego dnia – postępowanie apelacyjne nie mogło się toczyć bez wezwania do udziału w sprawie następców powoda (art. 174 § 1 pkt 1 w związku z art. 180 § 1 pkt 1 k.p.c.). Stało się jednak inaczej, a Sąd Apelacyjny, który nie uzyskał wiadomości o śmierci strony, przeprowadził rozprawę i w dniu 20 marca 2002 r. wydał wyrok.

W tym stanie rzeczy postawiony w kasacji zarzut nieważności postępowania, wynikającej z art. 379 pkt 2 i 5 oraz art. 64 § 1 k.p.c. jest uzasadniony, co nakazuje uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania (art. 393¹³ § 1 k.p.c. w związku z art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. Nr 13, poz. 98).